

§ 64 Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB
RS 580-2024

Sammanfattning

Ett arbete med att utarbeta nytt ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB har pågått 2021. Förslag till nytt ägardirektiv översändes under hösten 2021 över till Länstrafiken. Ett antal synpunkter framfördes dels skriftligt och dels muntligt vid ett möte 2022 med ordförande för kollektivtrafikutskottet och ordförande för regionala utvecklingsnämnden.

Länstrafikens styrelse önskade ett kraftigt förenklat ägardirektiv. Arbete med att utarbeta ett reviderat förslag har skett under 2023. Under hösten har dialoger hållits med bolagets styrelse och även med VD och ordförande om ägardirektiv.

Under arbetets gång upptäcktes ett behov av att även se över bolagsordningen för Länstrafiken i Västerbotten AB. Styrelsen för Länstrafiken i Västerbotten AB behandlar förslag till bolagsordning och ägardirektiv på styrelsemöte den 9 februari.

Regionala utvecklingsnämnden har vid sammanträdet den 29 januari 2024 föreslagit att bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten fastställs.

Beslut

Enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- § 6 RUN Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB
- Förslag till bolagsordning för Länstrafiken i Västerbotten AB
- Förslag till ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB
- Tjänsteskrivelse. Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB
- §78 RS Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB

Bolagsordning för Länstrafiken i Västerbotten AB.

§ 1 Bolagets företagsnamn

Bolagets företagsnamn är Länstrafiken i Västerbotten AB

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsens säte är i Lycksele.

§ 3 Föremål för bolagets verksamhet

Bolaget ska själv eller genom annan bedriva kollektivtrafik som avses i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik i Västerbotten jämte utgående linjer samt sådan verksamhet som behövs för kollektivtrafikens utförande.

Bolaget ska upphandla och samordna sådana persontransporter som en kommun eller region ska tillgodose (*särskild kollektivtrafik*), via en beställningscentral.

Bolaget ska själv eller genom annan bedriva godstransporter.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet och kommunala befogenheter

Bolaget utgör driftorganisation till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten. Ändamålet med Bolagets verksamhet är att verkställa kollektivtrafik i, samt till och från, Västerbottens län.

Ändamålet är vidare att uppnå största möjliga samordning och nytta i de samhällsbetalda persontransporter som Region Västerbotten och kommunerna i Västerbotten ansvarar för samt att tillhandahålla en grundläggande samhällsservice i form av godstransport.

Bolaget ska iaktta god ekonomisk hushållning.

Verksamheten ska bedrivas med iakttagande av de kommunala befogenheterna i kommunallagen: principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Uppdragsverksamhet som enligt lag är undantagen självkostnadsprincipen och förbudet mot vinstsyftande verksamhet ska dock bedrivas på affärsmässiga grunder.

Vinst och bolagets behållning efter likvidation ska tillfalla aktieägarna i proportion till ägarandel.

§ 5 Aktiekapitalet

Bolagets aktiekapital skall utgöra lägst 2 500 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

§ 6 Antal aktier

I bolaget ska finnas lägst 25 000 aktier och högst 100 000 aktier.

§ 7 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska utgöras av nio (9) ordinarie ledamöter och nio (9) suppleanter. Styrelsen utses av Regionfullmäktige i Västerbotten för tiden från årsstämma som följer närmast efter det att ordinarie val till kommun- och regionfullmäktige förrättats intill slutet av årsstämman som följer närmast efter nästa ordinarie val till kommun- och landstingsfullmäktige.

Styrelsens ordförande och vice ordförande utses av Regionfullmäktige i Västerbotten.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor och högst en ersättare.

§ 10 Lekmannarevisorer

Regionfullmäktige i Västerbotten får utse en lekmannarevisor och en ersättare.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämman ska ske genom brev med posten eller genom e-post till den e-postadress som finns antecknad i aktieboken.

Kallelse till ordinarie bolagsstämma (årsstämma) ska ske tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12 Ärenden på årsstämman

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller flera justerare.
5. Prövning av om stämman är behörigen sammankallad.
6. Godkännande av dagordning
7. Framläggande av årsredovisning, förvaltningsberättelse och i förekommande fall koncernredovisning, samt lekmannarevisors granskningsrapport.
8. Framläggande av revisionsberättelse och i förekommande fall koncernrevisionsberättelse.
9. Beslut om
 - a) fastställelse av resultaträkning och balansräkning och i förekommande fall koncernresultaträkning och koncernbalansräkning
 - b) disposition beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
10. I förekommande fall anmälan av utsedda styrelseledamöter och ersättare (vart fjärde år)
11. Val av revisor och ersättare.
12. I förekommande fall anmälan av utsedd lekmannarevisor och ersättare
13. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna.

14. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Begränsning av styrelsens behörighet

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman:

- Ram för upptagande av krediter
- Ställande av säkerhet
- Bildande, förvärv eller överlåtelse av bolag
- Förvärv eller överlåtelse av fast egendom
- Borgensåtaganden

§ 14 Särskild firmatecknare

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma.

§ 15 Regionstyrelsens insyn

Regionstyrelsen inom Region Västerbotten äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 16 Regionfullmäktiges ställningstagande

Innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas, ska Regionfullmäktige i Västerbotten beredas tillfälle att ta ställning.

§ 17 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av Regionfullmäktige i Västerbotten.

Fastställt av Regionfullmäktige den 23 maj 2024 § 64

Ägardirektiv för Länstrafiken i Västerbotten AB

Inledning

Länstrafiken i Västerbotten ägs till 100 % av Region Västerbotten. Region Västerbotten har två typer av ägardirektiv: dels ett generellt ägardirektiv som gäller för samtliga hel- och majoritetsägda bolag, dels specifika ägardirektiv för varje enskilt bolag. Det generella ägardirektivet anger riktning, ramar och allmängiltiga mål för samtliga Region Västerbottens hel – och majoritetsägda bolag och det ägarspecifika anger den bolagsspecifika inriktningen.

Såväl det generella som det bolagsspecifika ägardirektivet behandlas av fullmäktige för att därefter antas formellt av bolagsstämman i respektive bolag.

Ägaridé

Länstrafiken i Västerbotten AB ska stödja Kollektivtrafikmyndigheten i arbetet med den lokala och regionala kollektivtrafiken i Västerbotten. Bolaget ska även arbeta mot det mål och ambitioner som kommer till uttryck i Region Västerbottens planer och program inom kollektivtrafikområdet.

Verksamhetens ändamål

Länstrafiken i Västerbotten AB ska verka för en omställning till ett hållbart transportsystem genom en ökad marknadsandel för kollektivtrafikresor. Den strategiska inriktningen är att kollektivtrafiken blir ett förstahandsval för resandet inom Västerbotten. Omställningen ska ske genom en helhetssyn på hållbart resande, utifrån resenärens behov och utvecklad samordning med övrig samhällsplanering.

Verksamhetens inriktning

Länstrafiken i Västerbotten AB har i uppdrag att:

- bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från regionala utvecklingsnämnden, tillika kollektivtrafikmyndigheten.
- bedriva verksamheten utifrån gällande lagstiftning och förordningar inom kollektivtrafikområdet
- utifrån beslut om allmän trafikplikt upphandla, ingå trafikavtal och bedriva kollektivtrafik, alternativt bedriva trafik i egen regi om inte annat kostnadseffektivt alternativ finns på marknaden
- förvalta gällande avtal avseende upphandlad trafik
- följa utvecklingen inom kollektivtrafik-området och aktivt verka för att öka användandet av kollektivtrafiken i länet
- i miljöfrågor vara rådgivande, vägledande och stödjande i förhållande till bolagets finansiärer, så att trafikens miljöpåverkan reduceras
- utifrån efterfrågan planera, upphandla och samordna färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor

- samverka med andra för att upprätthålla och utveckla kompetens inom de områden som stärker kollektivtrafikens utveckling i länet
- arbeta med kompetensförsörjning i kollektivtrafikbranschen
- ansvara för samordning av kollektivtrafikens hållplatser och bytespunkter
- förvalta och utveckla verksamhetssystem väl integrerade med andra transportsystem
- ansvara för information, marknadsföring och kundservice
- i egen regi eller genom annan part bedriva godstransporter för att tillhandahålla en grundläggande samhällsservice

Säkerhetsskydd

Bolaget omfattas av bestämmelserna i säkerhetsskyddslagen vars syfte är att skydda information och verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Det innebär att bolaget, det vill säga verksamhetsutövare, behöver utreda behov av säkerhetsskydd genom en säkerhetsskyddsanalys.

Utifrån säkerhetsskyddsanalysen ska verksamhetsutövaren planera och vidta nödvändiga säkerhetsskyddsåtgärder.

Verksamhetsutövaren behöver kontrollera, anmäla och rapportera sådant som är av vikt för säkerhetsskyddet till utsedd tillsynsmyndighet.

Bolaget och ägare genomför årligen ett dialogmöte i syfte att följa upp ovanstående krav och identifiera gemensamma behov samt eventuellt stöd. Vid behov upprättas ett samverkansavtal eller överenskommelse mellan bolag och ägare i enlighet med säkerhetsskyddslagstiftningen.

Krisberedskap

Bolaget bedriver verksamhet inom en samhällsviktig sektor, inom sektorn transporter i det svenska civila beredskapssystemet. Det innebär att bolaget har helt- eller delvis samhällsviktiga funktioner. Därför ska bolaget ha en beredskap för att upprätthålla och säkerställa sin verksamhet.

Det innebär att bolaget ska ha planer för olika typer av samhällsstörningar som kan inträffa, exempelvis krisplaner, reservrutiner, kontinuitetsplaner. Framtagandet av planer ska föregås av ett analysarbete.

Om förutsättningarna under en samhällsstörning är sådana att de föranleder bolaget att ändra eller inskränka verksamheten ska detta ske i samråd med ägarna.

Bolaget ska vid förfrågan medverka i av ägarna ordnade riskanalyser och vid behov även delta i utbildningar och övningar.

Fastställd av Regionfullmäktige den 23 april 2024 § 64